

# Trhy výrobních faktorů



# Specifika trhu výrobních faktorů

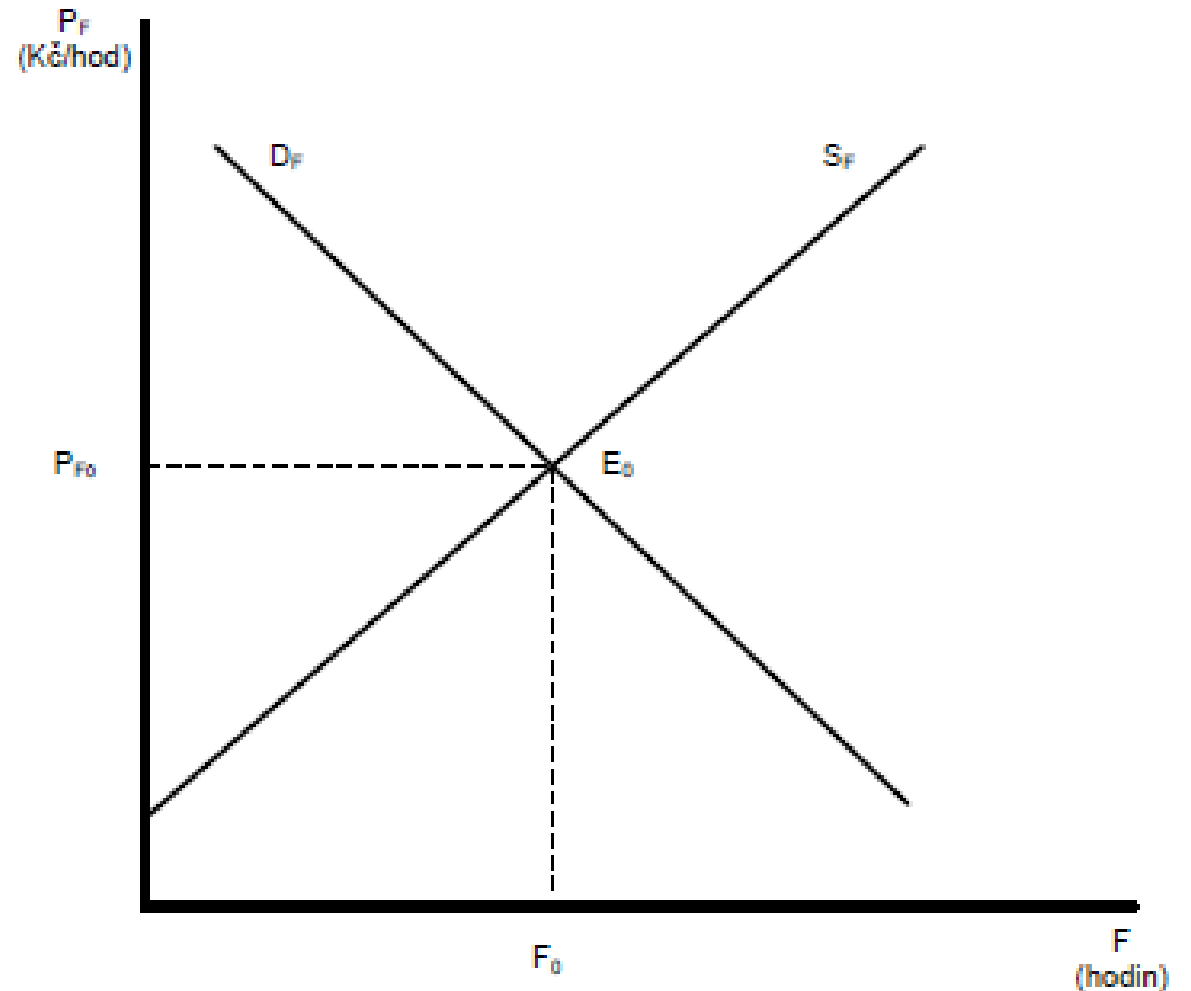
- poptávka po VF → odvozena od poptávky po finální produkci
- faktory ovlivňující poptávku po VF → příjem z produktu VF, náklady na VF
- optimální množství VF → podmínky maximalizace zisku při nájmu VF

**Cena výrobních faktorů** = odměna vyplácená firmami za služby poskytované VF (náklady pro firmu)

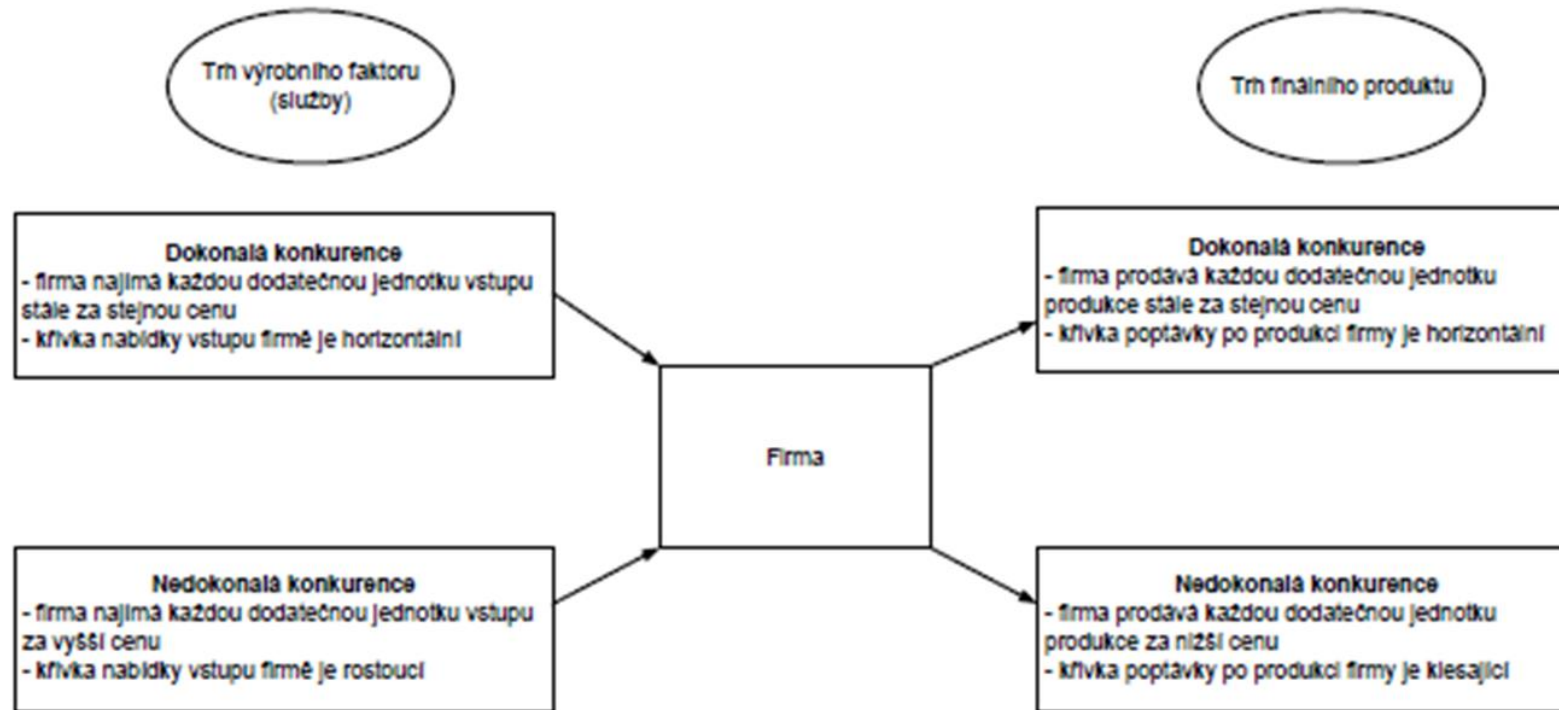
Mzdová sazba ( $w$ ) – za jednotku L

Pozemková renta – za jednotku půdy

Úrok ( $r$ ) – za jednotku kapitálu



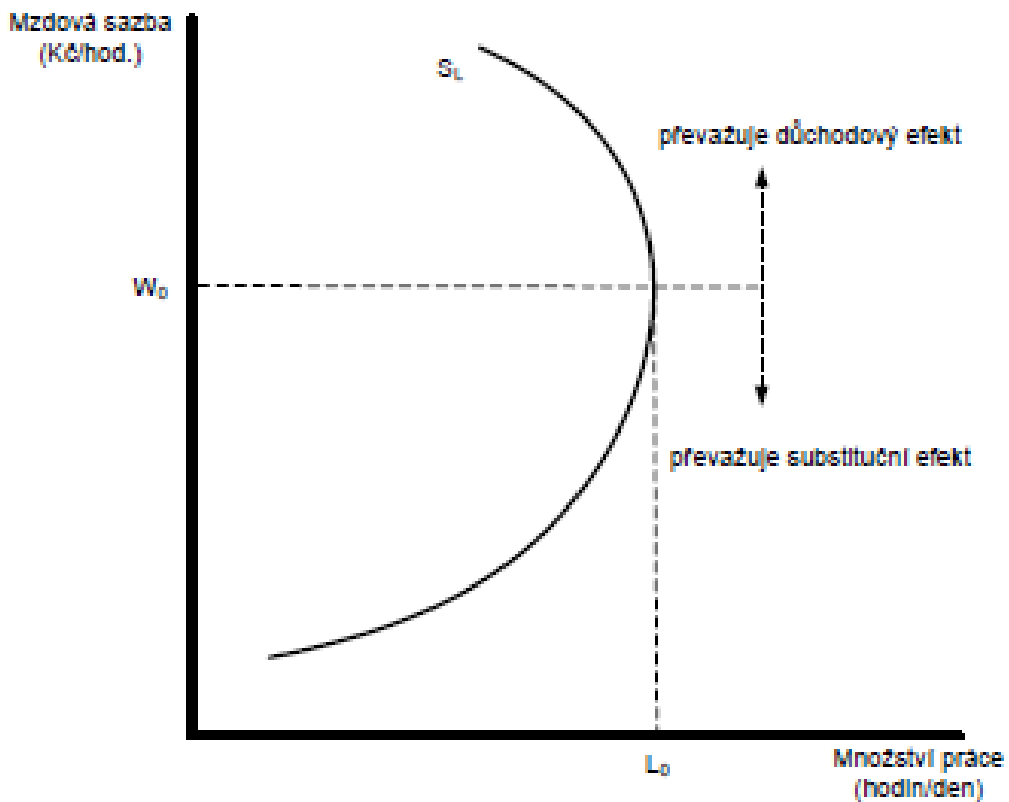
# Typ konkurence na trhu Q a na trhu VF



# Trh práce

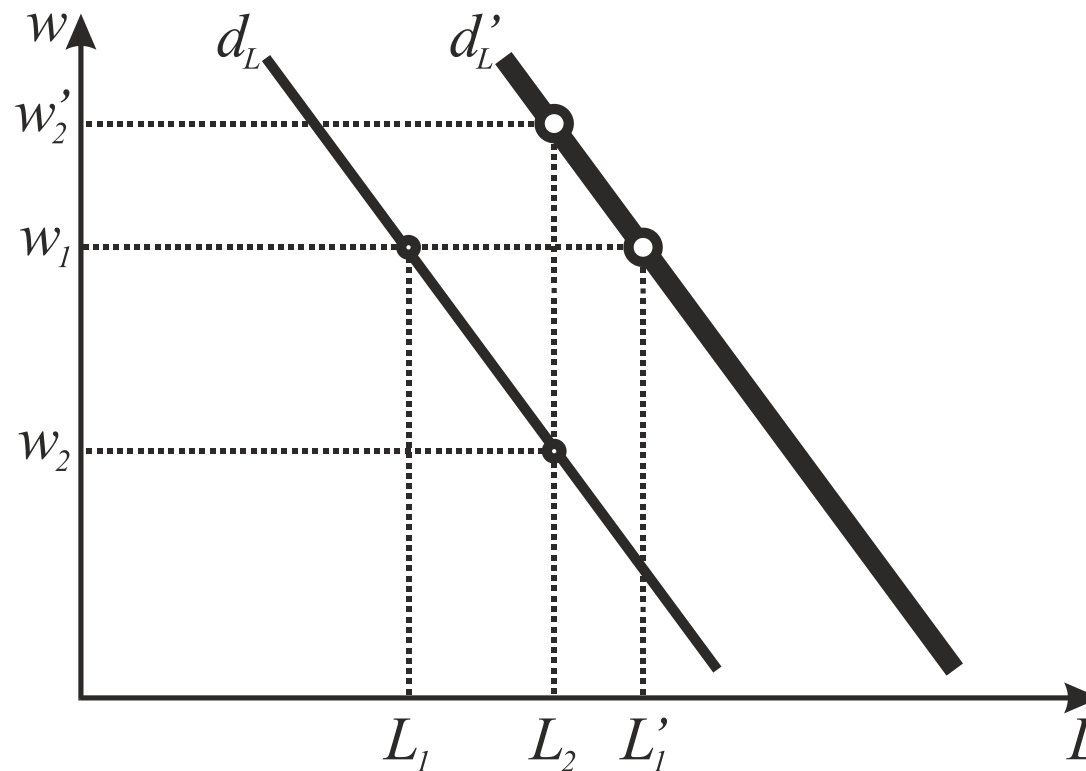
## Nabídka práce

- individuální
- tržní

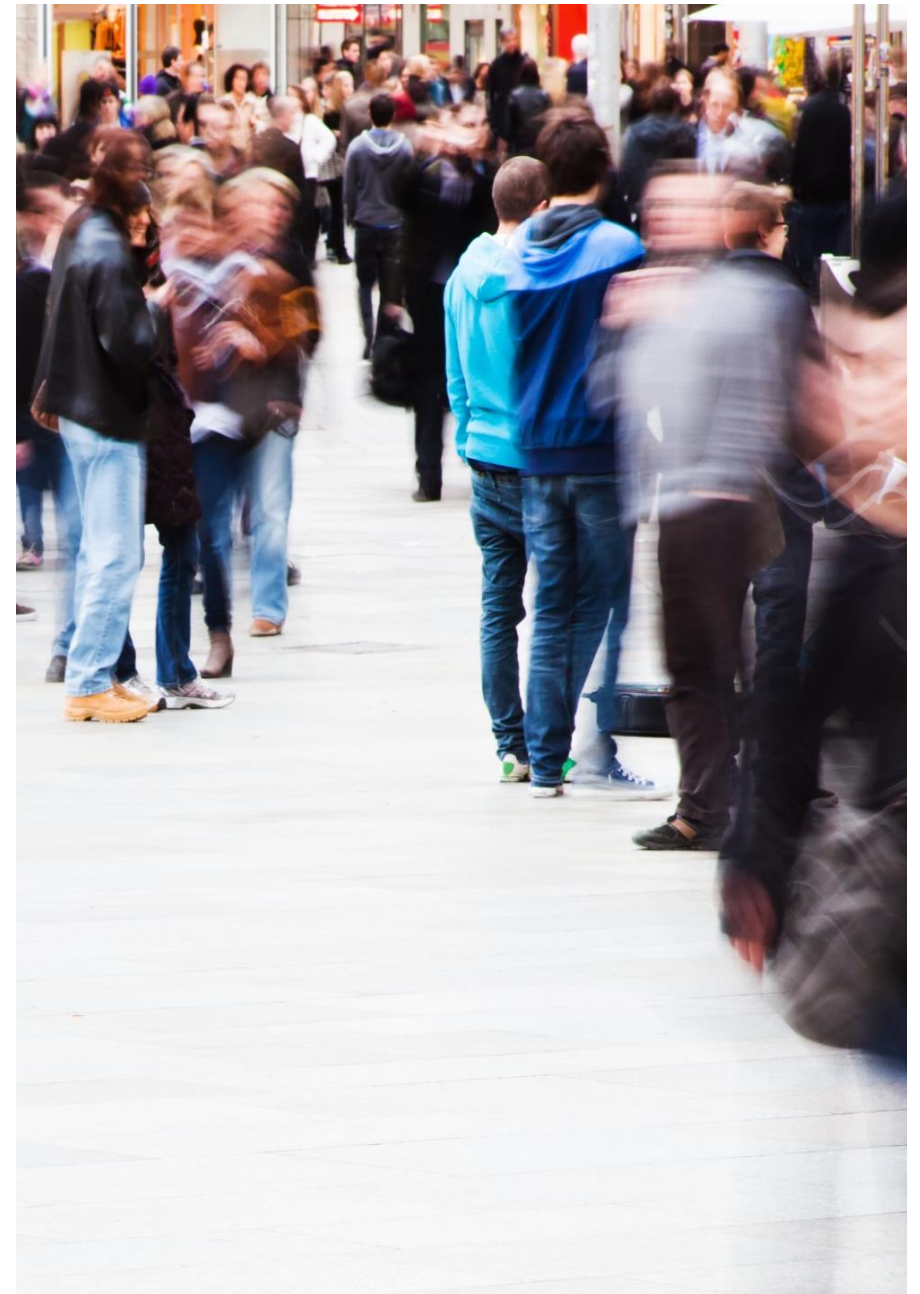
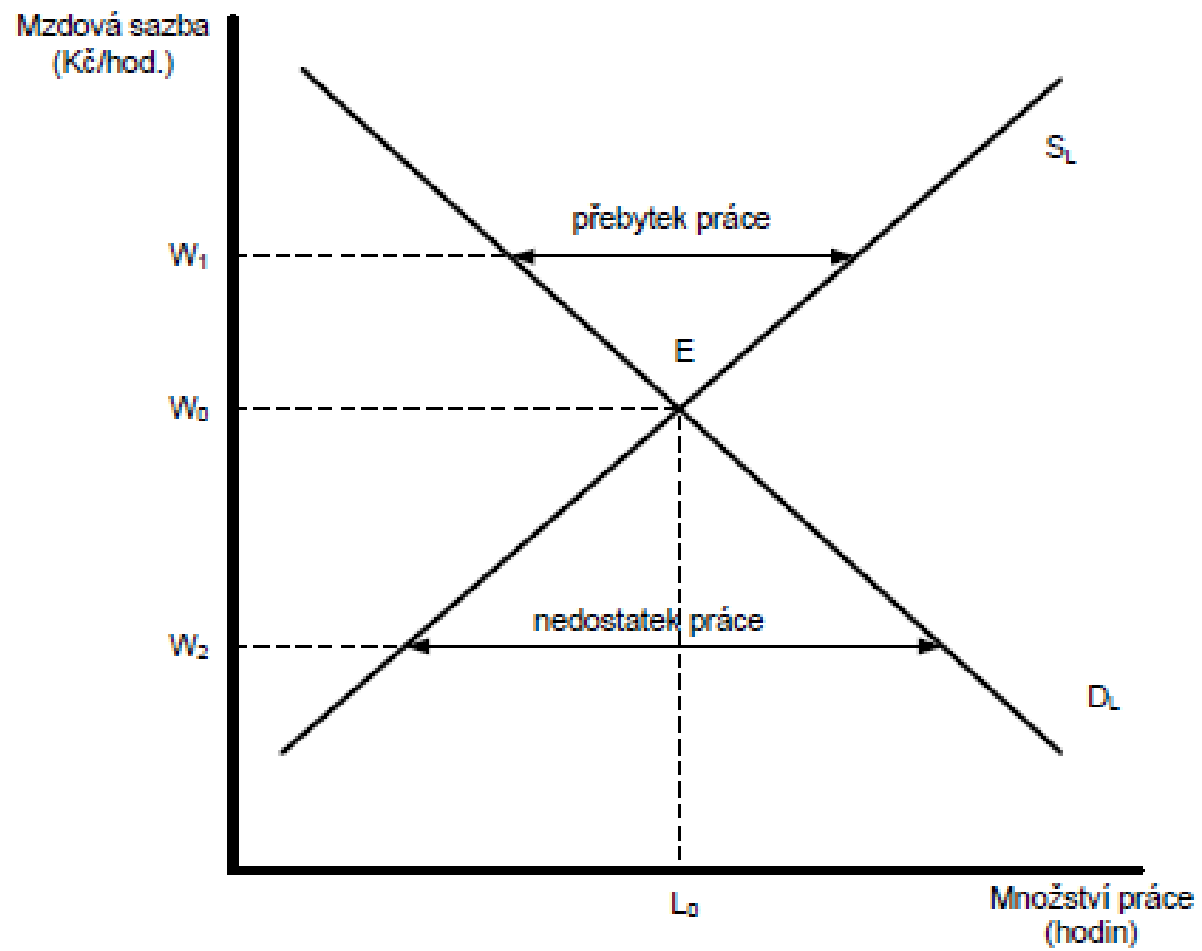


## Poptávka po práci

$$D_L = MRP_L, \text{ kde } \begin{cases} \text{v dokonalé konkurenci} & MRP_L = MP_L \cdot P \\ \text{v nedokonalé konkurenci} & MRP_L = MP_L \cdot MR \end{cases}$$



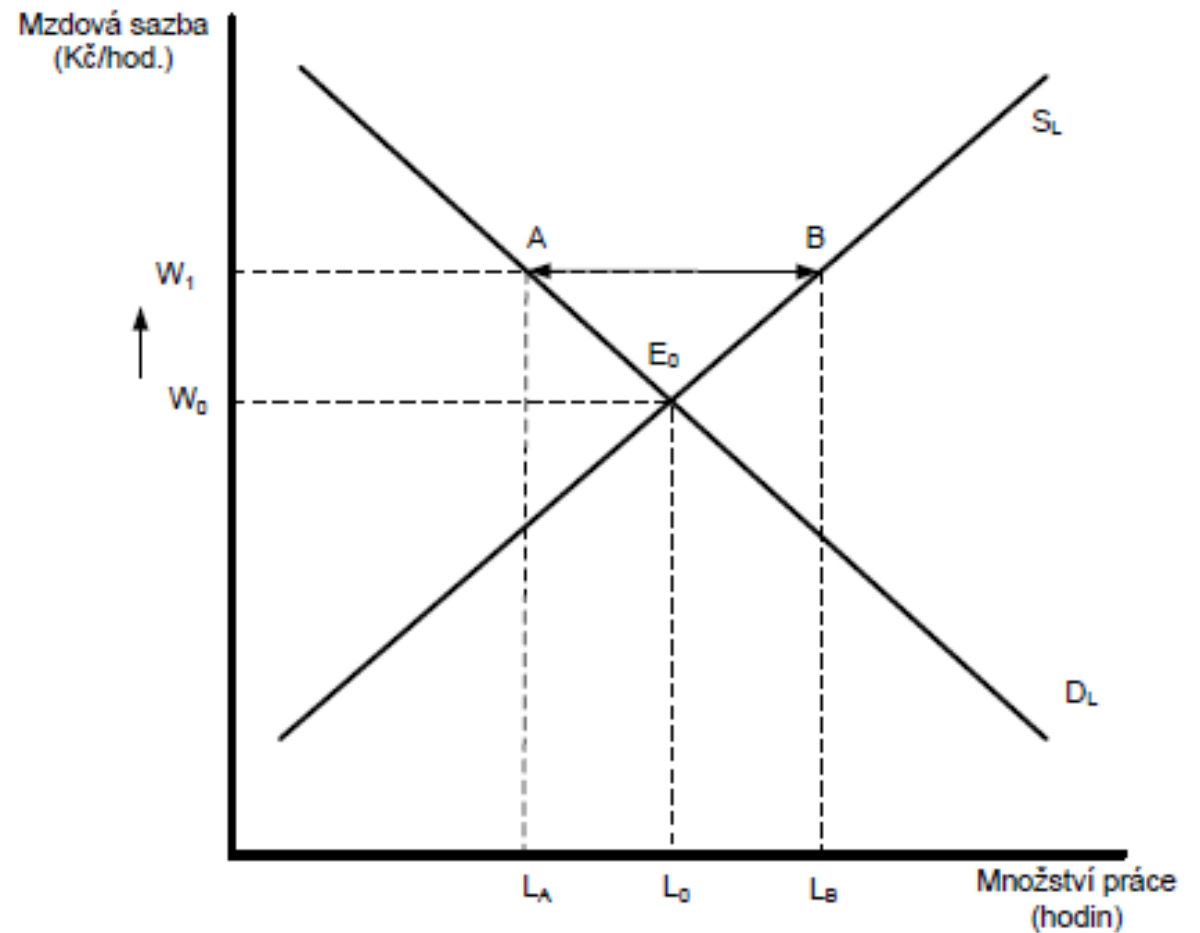
# Trh práce



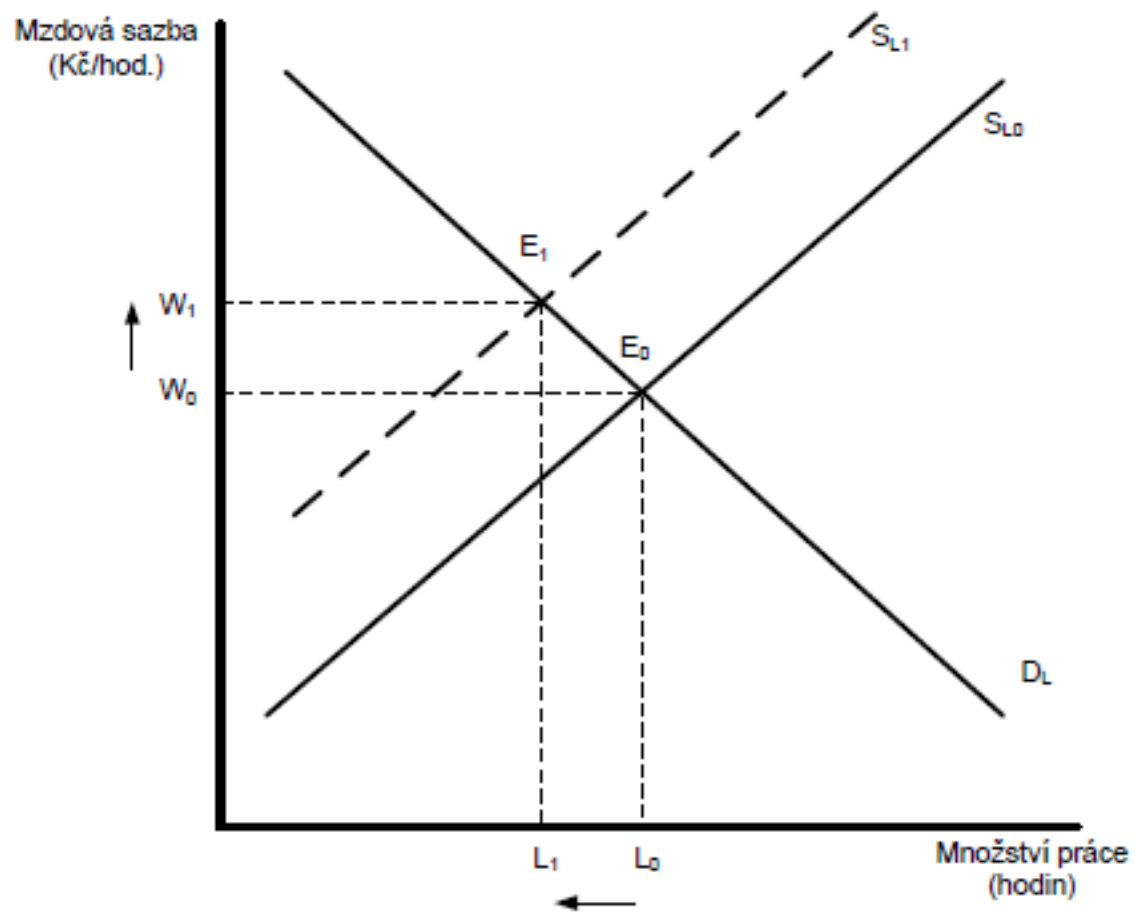


# Odbory a trh práce: min. mzda

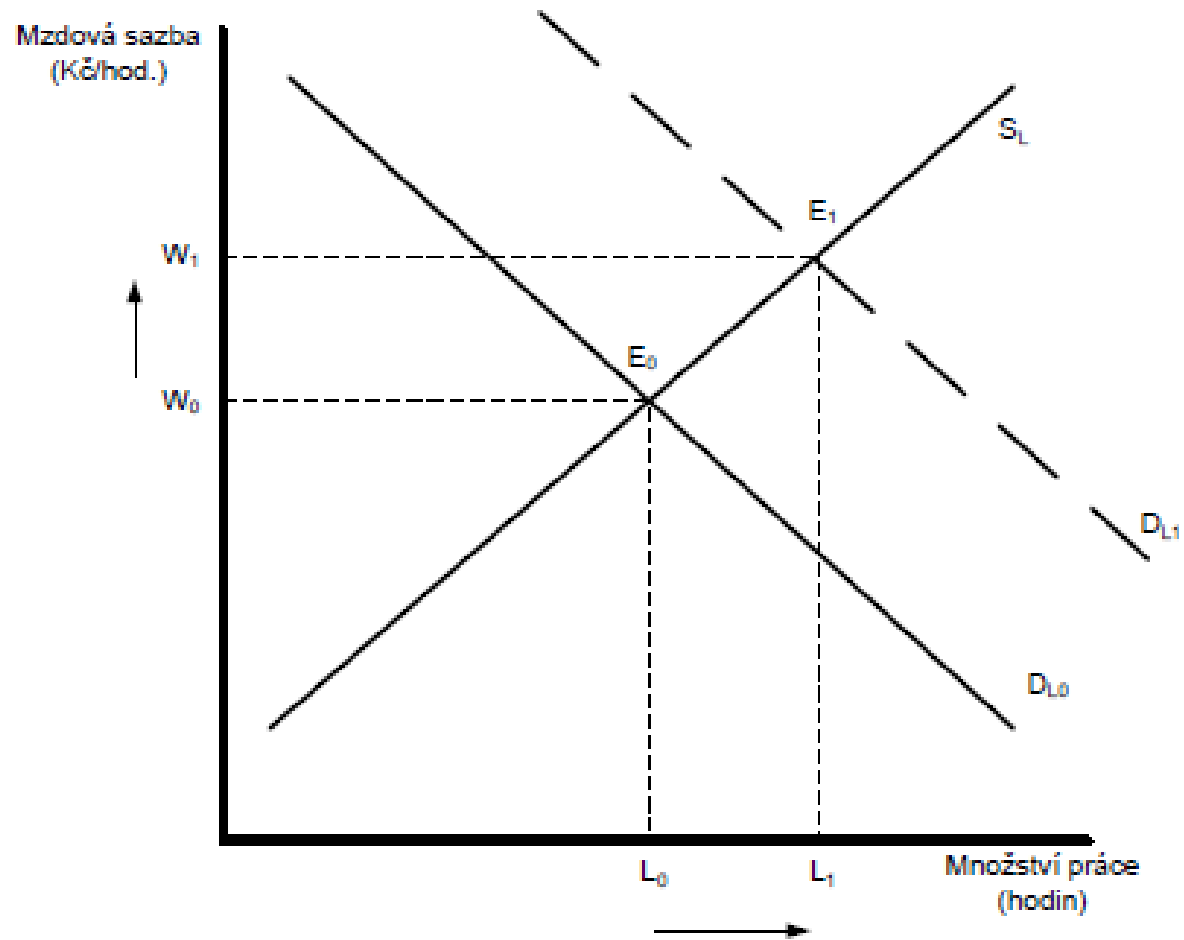
- Omezování nabídky práce
- Zvyšování minimální mzdy  $W_{MIN}$
- Stimulace poptávky po práci
- Monopson na trhu práce



# Odbory: omezení nabídky práce



# Odbory: zvýšení poptávky po práci





# Trh kapitálu

**Podle forem** rozlišujeme kapitál na:

- peněžní (peníze v bankách určené k investování)
- produktivní (stroje, zařízení)
- zbožový (vyrobená produkce)

**Podle doby obratu**, tj. podle toho, kolikrát kapitál projde z podoby peněžní přes produktivní a zbožní opět do peněžní za rok a tedy kolik koloběhů nastane, rozlišujeme kapitál na:

- fixní (stroje, zařízení)
- oběžný (nedokončená výroba, zásoby, peníze)

**Podle oboru působnosti** rozlišujeme na:

- kapitál primárního sektoru, jeho význam klesá absolutně
- kapitál sekundárního sektoru, jeho význam klesá relativně, i když jen ve vyspělých ekonomikách
- kapitál terciárního sektoru, jeho význam vzrůstá relativně i absolutně a jeho prostřednictvím je v současnosti vytvářena rozhodující část bohatství

# Trh kapitálu

**platí obecné principy formování cen na trhu VF**

formy kapitálu:

- kapitálové statky = výrobky používané k další výrobě
- finanční kapitál = peníze či jiná finanční aktiva
- lidský kapitál = souhrn vzdělání, zkušeností, inteligence a dalších faktorů ovlivňujících produktivitu pracovníka

společný rys všech forem kapitálu:

- tomu, kdo v současnosti vynaložil finanční prostředky na jejich získání, přináší v budoucnu určitý výnos (dodatečný příjem)

# Kapitál vs. investice

**Kapitál (fyzický)** = stavová veličina

= množství (zásoba) kapitálových statků v určitém časovém okamžiku

**Investice** = toková veličina

= množství kapitálových statků za určité časové období nebo tok prostředků, které umožní změnit kap. zásobu (kap. zásoba vzroste, pokud jsou hrubé investice větší než opotřebení)

# Kapitál a investice

Investice členíme na investice hrubé (brutto), které jsou součtem investic čistých (netto) a investic obnovovacích (restitučních)

